

3. pielikums

KRĀPŠANAS APKAROŠANAS POLITIKAS¹ VEIDNE

[šajā veidnē sniegti ieteikumi, kā vadošā iestāde (VI) var strukturēt krāpšanas apkarošanas politikas izklāstu, un ietverta apņemšanās no revīzijas iestādes]

Ievads

Vadošā iestāde (VI) [ievietojiet informāciju par programmu] apņemas saglabāt augstus tiesiskos, ētikas un morāles standartus, ievērot integritātes, objektivitātes un godīguma principus un savā uzņēmējdarbības izpildes veidā sevi pozicionēt kā **krāpšanas un korupcijas pretinieci**. Visiem darbiniekiem būtu jāatbalsta šī apņemšanās. Šīs politikas mērķis ir popularizēt kultūru, kas attur no krāpnieciskas darbības, un veicināt krāpšanas novēršanu un konstatēšanu, kā arī tādu procedūru izstrādi, kas palīdzēs krāpšanas un saistītu pārkāpumu izmeklēšanā un nodrošinās, ka šādi gadījumi tiek laikus un pienācīgi risināti.

Ir ieviesta procedūra, lai **atklātu interešu konflikta situācijas**.

Terminu „krāpšana“ parasti izmanto, lai aprakstītu plašu pārkāpumu klāstu, tostarp zādzību, korupciju, piesavināšanos, kukuļošanu, viltošanu, informācijas sagrozīšanu, slepenu norunu, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un būtisku faktu slēpšanu. Bieži vien ir iesaistīta maldināšana, lai gūtu personisku labumu, saistīta persona vai trešā persona vai zaudējumi citiem — nodoms ir galvenais elements, kas atšķir krāpšanu no pārkāpuma. Krāpšanai ir ne tikai potenciāla ietekme uz finansēm — tā var nodarīt kaitējumu tās organizācijas reputācijai, kas atbildīga par efektīvu un prasmīgu fondu pārvaldību. Tas īpaši svarīgi ir valsts organizācijām, kas atbildīgas par ES fondu pārvaldību. Korupcija ir varas ļaunprātīga izmantošana personiska labuma gūšanai. Interešu konflikts pastāv, ja personas oficiālo amata pienākumu taisnīgu un objektīvu izpildi kompromitē iemesli, kas saistīti ar ģimeni, emocionālo stāvokli, politisko vai nacionālo pārliecību, ekonomiskajām interesēm vai jebkādam citām interesēm, kuras šai personai ir kopīgas, piemēram, ar ES fondu pieteikuma iesniedzēju vai saņēmēju.

Pienākumi

- Vadošās iestādes vispārējais pienākums pārvaldīt krāpšanas un korupcijas risku ir deleģēts [ievietojiet informāciju par nodaļu vai personu], kam ir šādi pienākumi:
  - veikt regulāru krāpšanas riska pārskatu ar riska novērtējuma grupas palīdzību;
  - izveidot efektīvu krāpšanas apkarošanas politiku un plānu reaģēšanai uz krāpšanu;
  - veicināt darbinieku izpratni par krāpšanu un nodrošināt apmācību;
  - nodrošināt, ka vadošā iestāde attiecīgos gadījumos nekavējoties nodod izmeklēšanu kompetentām izmeklēšanas struktūrām.
- Vadošās iestādes procesa vadītāji/pārvaldītāji ir atbildīgi par krāpšanas risku un rīcības plānu ikdienas pārvaldību, kā noteikts krāpšanas riska novērtējumā, un īpaši par šādām darbībām:

---

¹ Krāpšanas apkarošanas politikas izklāsts kopā ar atbilstoša krāpšanas riska novērtējuma procedūrām un efektīvu un samērīgu krāpšanas apkarošanas pasākumu īstenošanu, izmantojot rīcības plānu (ja neto risks pēc kontrolēm ir būtisks vai kritisks), ir vadošās iestādes krāpšanas apkarošanas programmas vai stratēģijas galvenie komponenti.

- nodrošināt, ka ir ieviesta atbilstoša iekšējās kontroles sistēma viņu pienākumu jomā;
  - novērst un konstatēt kāpšanu;
  - nodrošināt pienācīgu pārbaudi un īstenot piesardzības pasākumus iespējamās krāpšanas gadījumā;
  - veikt korektīvus pasākumus, tostarp attiecīgā gadījumā piespriest administratīvos sodus.
- Sertificēšanas iestādēm ir sistēma, kas reģistrē un glabā uzticamu informāciju par katru darbību; šīs iestādes saņem atbilstošu informāciju no vadošās iestādes par procedūrām un pārbaudēm, kas veiktas saistībā ar izdevumiem.
  - Revīzijas iestādes pienākums, novērtējot krāpšanas risku un esošās kontroles sistēmas atbilstību, ir rīkoties saskaņā ar profesionālajiem standartiem².

Zinošana par krāpšanu

VI ir ieviestas procedūras, lai ziņotu par krāpšanu gan iekšējā mērogā, gan Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai [...*ievietojiet informāciju par iekšējās ziņošanas vadlīnijām un par ziņošanu Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai*...].

Visi ziņojumi tiks apstrādāti, ievērojot stingrāko konfidencialitāti, un saskaņā ar [...*ievietojiet informāciju par attiecīgo Datu aizsardzības/izpaušanas likumu*...]. Darbinieki, kas ziņo par pārkāpumiem vai iespējamu krāpšanu, ir pasargāti no atriebīgas rīcības.

Krāpšanas apkarošanas pasākumi

VI ir ieviesusi samērīgus krāpšanas apkarošanas pasākumus, kuru pamatā ir pamatīgs krāpšanas riska novērtējums (sk. Komisijas norādījumus par 125. panta 4. punkta c) apakšpunkta īstenošanu). Turklāt tā izmanto IT rīkus (piemēram, *ARACHNE*), lai konstatētu riskantas darbības, un nodrošina, ka darbinieki ir informēti par krāpšanas riskiem un saņem apmācību par krāpšanas apkarošanu. VI veic pamatīgu un ātru pārskatu par visiem iespējamās un faktiskās krāpšanas gadījumiem, lai nepieciešamības gadījumā uzlabotu iekšējo pārvaldi un kontroles sistēmu. [...*ievietojiet informāciju par pārskatīšanas procedūrām*...].

Nobeigums

Krāpšana var izpausties daudz un dažādos veidos. Vadošajai iestādei ir pilnīgi noliedzoša politika attiecībā pret krāpšanu un korupciju, un tā ir ieviesusi stabilu kontroles sistēmu, kas izstrādāta, lai iespēju robežās novērstu un konstatētu krāpnieciskas darbības un to rašanās gadījumā labotu to ietekmi.

[*Attiecīgi dzēst vai saglabāt:*] Šo politiku un visas saistītās procedūras un stratēģijas atbalsta [...*ievietojiet tās uzraudzības iestādes nosaukumu, kas apstiprinās krāpšanas politiku, piemēram, valde*...], kas pastāvīgi aktīvi pārskatīs un atjauninās to.

² Iekšējo revīziju profesionālās prakses starptautiskie standarti, Starptautiskie revīzijas standarti